

נספח 1: שימוש במיומנויות קורס חשיבה במקצועות השונים

על-מנת ליישם ולהפנים את מיומנויות החשיבה שנלמדו בקורס חשיבה, רצוי שהמורה יחפש וימצא מצבים שבהם נדרש סוג מסוים של פעולת חשיבה ויבקש מתלמידיו להשתמש בפעולה זו ביעילות. מובן שיחד עם זאת אנו מצפים שהתלמידים עצמם יזהו את פעולת או פעולות החשיבה המתאימות למצבים שהם נתקלים בהם. להלן מספר הצעות לשימוש במיומנויות של קורס חשיבה במהלך לימוד המקצועות השונים ובחיי יום-יום.

חש"ם : חיובי, שלילי, מעניין

- ברגע שעלה בדעתכם רעיון, ערכו חש"ם כדי לבחון אותו — בכל מקצוע, וכן אחרי עשיית שכ"ג או שמ"י.
- בבחינת הנקודות שברצונכם להעלות בדיון.
- כדי שתהיה לכם נקודת ראות מאוזנת בהיסטוריה או בגיאוגרפיה.
- כאשר רוצים לרכוש משהו, ללכת למסיבה, או לתכנן חופשה.

שכ"ג: שקול את כל הגורמים

- כאשר חושבים על רעיונות לחיבור בכל נושא.
- בשעת דיון, לחשוב על כל הנקודות האפשריות.
- כדי להסביר את התוצאות של ניסויים בשיעורי מדע.
- כדי לערוך רשימה של הגורמים שיש להביא בחשבון בעת פתרון בעיה במתמטיקה.
- בהיסטוריה או בגיאוגרפיה, כשעורכים רשימה של כל הגורמים המעורבים במצב מסוים. לדוגמה, הסיבות למלחמת העולם השנייה.

תו"ת: תוצאה ותולדה

- הנחת הנחות או השערות וחיזוי של תוצאות בניסויים מדעיים.
- בהיסטוריה, חיזוי התוצאות האפשרויות של פעולות, כמו למשל סנקציות נגד עירק.
- לחשוב לפני שפועלים במשחקי ספורט.
- כאשר דנים בבעיות בספרות או בהיסטוריה, לבחון מהן ההשלכות האפשריות (לדוגמה, של הפליה גזעית).
- בקבלת החלטות שישפיעו על חייכם בעתיד (לטווח מיידי, טווח קרוב וטווח רחוק).

שמ"י: שאיפות, מטרות, יעדים

- להבהיר את המטרה לפני שמתחילים בפתרון בעיה **במתמטיקה**, בשרטוט **מפה**, או בכתיבת **חיבור**.
- הבהרת המטרה לפני שמתחילים בביצוע ניסוי **מדעי**.
- בביקורת על **ספר** או **סרט**, מה הייתה המטרה של המחבר? המפיק? הבמאי? השחקנים?
- להבהיר מהי המטרה לפני שמתחילים לבצע עבודת **אמנות**.
- בהערכת דבר **אמנות** או **ספרות**, להבהיר את המטרות של האמן, המשורר או הסופר.

חא"ב: חלופות, אפשרויות, ברירות

- לזכור תמיד ובכל נושא להעלות יותר מאפשרות אחת, לחשוב על חלופות.
- לחפש הסברים חלופיים לניסוי **מדעי** או לתהליך **היסטורי**, או לחפש אחר דרכים שונות לפתור בעיה **במתמטיקה** או כדי להתגבר על תגובות רגשיות **בספרות**.
- בהעלאת רעיונות חלופיים בשעת **דיון**.

מח"א: מה חושבים אחרים

- להיות מסוגלים להעמיד את עצמכם במקומו של מישהו אחר **בהיסטוריה**, **בספרות** או בדיון.
- להבין ולהעריך את נקודות המבט של בני משפחתכם.
- להעריך תרבויות אחרות **בגיאוגרפיה** או **בלימודי החברה**.
- להבין טוב יותר את השימוש בקרקע ובעיות של שמירת איכות סביבה **במדע**, **בלימודי החברה** ו**בגיאוגרפיה**.